

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 31217/2023
24.04.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Мирјане Андријашевић, председника већа, Иване Рађеновић и Владиславе Милићевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Љиљана Петрић, адвокат из ..., против тужене ББ из ..., чији је пуномоћник Бриндза Беатрикс, адвокат из ..., ради исплате, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 852/23 од 08.06.2023. године, у седници одржаној 24.04.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 852/23 од 08.06.2023. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужене за накнаду трошкова одговора на ревизију.

Образложење

Пресудом Основног суда у Суботици, Судска јединица у Бачкој Тополи П 599/2022 од 13.12.2022. године, ставовима првим и другим изреке, усвојен је тужбени захтев и тужена је обавезана да тужиоцу по основу дуга исплати 5.491,88 евра. Ставом трећим изреке, тужена је обавезана да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка од 264.540,00 динара, у случају доцње са законском затезном каматом од истека паричног рока до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 852/23 од 08.06.2023. године, ставом првим изреке, усвојена је жалба тужене и преиначена првостепена пресуда, тако што је одбијен тужбени захтев којим је тужилац тражио да се тужена обавезе да му по основу дуга исплати од 5.491 евра и тужилац је обавезан да туженој накнади трошкове парничног поступка од 137.880,00 динара. Ставом другим изреке, тужилац је обавезан да туженој накнади трошкове жалбеног поступка од 89.520,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате. Ставом трећим изреке, одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правоснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

Тужена је поднела одговор на ревизију, захтевајући накнаду за трошкове њеног састава.

Врховни суд је испитао побијану пресуду, у смислу одредбе члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11... 18/20 и 10/23 - други закон) и нашао да ревизија тужиоца није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању на коме је заснована побијана одлука, тужилац и тужена су закључили брак 10.07.1999. године у Бачкој Тополи, који је разведен пресудом Основног суда у Суботици, Судска јединица у Бачкој Тополи број П2 495/16 од 04.07.2016. године и заједничка малолетна деца пресудом су поверени мајци, ради самосталног вршења родитељског права, а тужени је обавезан да на име свог дела доприноса за издржавање малолетне деце плаћа износ од по 5.000,00 динара, укупно 15.000,00 динара. Тужилац и тужена су се развели на основу споразумног предлога за развод брака, а сачинили су и споразум о деоби заједничке имовине, где је у тачки 6 констатовано да за време трајања брачне заједнице нису заједничким радом и улагањем стекли заједничку непокретну имовину, већ само покретне ствари које су по споразуму поделили 29.05.2016. године, да је тужилац из заједничког породичног домаћинства однео припадајући део покретних ствари, те да се поделом покретних ствари подела заједничке брачне тековине сматра коначном, тако да након поделе покретних ствари немају никаквих међусобних даљих потраживања. Тужилац и тужена након развода брака, успоставили су ванбрачну заједницу 02.10.2016. године, која је трајала све до јануара 2018. године, а живели су у истом породичном домаћинству као у време трајања брака. Убрзо након заснивања ванбрачне заједнице тужилац се запослио у Словенији, где је радио до 14.10.2018. године. Тужена је са децом остала кући у ..., све време је била запослена као ... у предшколској установи, деца су редовно похађала школу, тужилац је кући долазио једном или два пута месечно, обично викендом. Док је радио у Словенији плаћао је дечије издржавање, а по доласку из Словеније све време је боравио у ..., радио је послове на црно, пријавио се Националној служби запошљавање 09.09.2019. године, након чега се запослио у приватној фирми „ВВ“ и уговор је закључио 15.11.2019. године на месец дана (радио до 14.12.2019. године), а потом се запослио у приватној фирми „... систем“, где је радио у фебруару и марту 2020. године, а након тога је обављао привремене и повремене послове. Током трајања брачне заједнице тужилац и тужена су, поред редовних зарада, живели и из средстава позајмица од банака и од физичких лица, које су отплатили по престанку ванбрачне заједнице (ближе наведено у нижестепеним одлукама). Након развода, односно након што се у мају 2016. године тужилац иселио из њиховог заједничког домаћинства, парничне странке су се договориле да ће свако плаћати своје кредите.

Утврђено је да је у време трајања ванбрачне заједнице, док је боравио у Словенији, тужилац закључио уговор о кредиту са банком „Nova KBM“ d.d. од 10.08.2017. године, којим му је одобрен кредит од 7.000 евра, са роком враћања до 20.04.2020. године, уз обавезу да врати укупно на име главнице и камате 7.783,76 евра. Тужилац, као купац закључио је уговор о купопродаји са ГГ и ДД, који је оверен пред јавним бележником 15.8.2017. године, чији предмет је некретнина - зграда број 1, ул. ... број .., за купопродајну цену од 600.000,00 динара, а која се налази поред куће тужене. Наведену кућу тужилац је убрзо заменио за кућу у другој улици. Такође, тужилац, као зајмопримац, током трајања брака, а потом у ванбрачној заједници закључивао је уговоре о зајму са ЂЂ, као зајмодавцем (наведено у нижестепеним пресудама), а између осталог, закључио је писани уговор о зајму од 22.11.2017. године на износ од 2.700 евра и роком враћања до 20.05.2018. године, а с обзиром на то да тужилац није вратио дуг у року (већ 03.09.2018. године), исплатио је укупно 3.200 евра на име главнице и камате. У периоду од октобра 2016. године до марта 2020. године тужилац је више пута куповао путничке аутомобиле (ближе наведено у нижестепеним пресудама), између осталог и путнички аутомобил марке Опел Астра караван који је купио 23.11.2017. године, а регистровао на своје име дана 24.11.2017. године. Тужена је била упозната са чињеницом да је тужилац подигао кредит 10.08.2017. године, као и да је од тог новца купио некретнину - кућу у ..., ул. ... број ..., коју је убрзо заменио за кућу у другој улици, о чему су је обавестили тужилац и његов пуномоћника 15.08.2017. године, али није била упозната са узимањем позајмица од ЂЂ, није учествовала у њиховом враћању, нити су позајмице утрошене за потребе породичног домаћинства.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је применом чланова 17. став 1, 18. став 1, 148, 262. став 1. и 423. став 1. Закона о облигационим односима (ЗОО), као и чланова 187. став 1. и 191. Породичног закона усвојио тужбени захтев, закључивши да је за враћање зајма или кредита утрошеног за потребе заједнице живота одговорност супружника солидарна, при том оценивши да није од пресудног значаја на кога обавеза враћања у уговору гласи ако су на тај начин добијена средства потрошена за заједнички живот у браку, односно ванбрачној заједници.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев, налазећи да су средства по основу уговора о кредиту од 10.08.2017. године и по основу уговора о зајму од 22.11.2017. године утрошена на посебну имовину тужиоца, која је стечена током трајања ванбрачне заједнице, закључивши да су тужилац и тужена самостално располагали новчаним средствима од кредита које су узели, као и новчаним средствима од позајмица, а с обзиром на чињеницу да су се парничне странке након развода брака који је трајао 17 година (знатно дуже од ванбрачне заједнице), договориле да ће свако плаћати своје кредите, те да су након 17 година брака од заједничке имовине имале само покретне ствари.

Неосновано се ревизијом указује на погрешну примену материјалног права.

Одредбом члана 191. Породичног закона (ПЗ), прописано је да имовина коју су ванбрачни партнери стекли радом у току трајања заједнице живота у ванбрачној заједници представља њихову заједничку имовину (став 1), а на

имовинске односе ванбрачних партнера сходно се примењују одредбе овог закона о имовинским односима супружника (став 2).

Сагласно наведеном, супружници одговарају како за своје сопствене обавезе, тако и за заједничке обавезе. За сопствене обавезе које је преузео пре склапања брака, као и за личне обавезе стечене у току брака, према члану 186. ПЗ, одговара супружник који их је преузео, својом посебном имовином, као и својим уделом у заједничкој имовини. Такве обавезе сматрају се личним обавезама сваког супружника и оне не могу имати никаквог утицаја на статус имовине другог супружника. За заједничке обавезе, а то су обавезе које један од супружника преузме ради подмирења потреба заједничког живота у браку, као и за обавезе које по општим правилима терете оба супружника, одговарају супружници солидарно својом заједничком и посебном имовином (члан 187. став 1. ПЗ). Под текућим потребама заједничког живота у браку подразумевају се обавезе које настају у вези са свим неопходним животним потребама супружника и чланова њихове породичне заједнице, а обнављају се недељно, месечно, годишње или другим редовним временским интервалима (издаци за исхрану, одећу, обућу, становање, одржавање или повећање заједничке имовине, итд).

У конкретном случају тужилац тужбеним захтевом тражи исплату, у висини од 1/2 дела, обавеза по основу уговора о кредиту од 10.08.2017. године и по основу уговора о зајму који је закључен 22.11.2017. године.

Из утврђеног чињеничног стања произилази да је тужилац након закључења уговора о кредиту, као купац 15.08.2017. године закључио уговор о купопродаји непокретности - зграда број 1, ... број ..., за купопродајну цену од 600.000,00 динара, о којој купопродаји је тужиља била обавештена (и коју непокретност је тужилац после заменио за другу непокретност). Такође, тужилац је након закључења уговора о зајму од 22.11.2017. године купио путнички аутомобил марке Опел Астра караван 23.11.2017. године, а регистровао на своје име 24.11.2017. године.

Имајући у виду наведено, по оцени Врховног суда, правилан је закључак другостепеног суда да су средства по основу наведених уговора о кредиту од 10.08.2017. године и уговора о зајму од 22.11.2017. године утрошена на посебну имовину тужиоца, ради куповине куће и аутомобила, која је стечена током трајања ванбрачне заједнице, те стога чињеница да је тужена била у ванбрачној заједници са тужиоцем у време закључења наведених уговора није довољна и не даје право тужиоцу да од тужене захтева испуњење обавезе у смислу члана 187. ПЗ.

Неосновани су наводи ревизије да се ради о новчаним средствима која су потрошена за заједнички живот у ванбрачној заједници, те да је тужена као солидаран дужник обавезна да исплати половину наведених новчаних средстава.

Наиме, спор ради деобе брачне, односно ванбрачне тековине стечене радом за време трајања те заједнице, подразумева утврђење имовинске масе која чини укупну заједничку имовину која постоји у време престанка (брачне, односно ванбрачне) заједнице, а затим утврђење колики је допринос (удео) сваког од супружника у настајању те заједничке имовине вреднован у смислу члана 180.

Породичног закона. На тај начин дотадашња заједника имовина постаје сувласничка у аликвотном делу (идеалном делу).

Међутим, из списка не произилази да су странке у поступку, споразумом или на други начин, утврдиле сувласничке делове на наведеној непокретној и покретној имовини које је тужилац стекао из средстава по основу уговора о кредиту и зајму.

Следом изнетог, код утврђења да је свака од парничних странака самостално располагала новчаним средствима од кредита, односно позајмица према постигнутом договору између њих, услед чега је свако отплаћивао своје кредите, те да из чињеничног утврђења не произилази да су тим новчаним средствима заједнички управљали и располагали у смислу члана 174. истог закона, нити су те новчане обавезе преузете ради подмирења потреба заједничког живота у ванбрачној заједници, (које настају у вези свакодневног задовољавања потреба супружника у погледу становања, исхране, одржавања имовине и других потреба), то околности под којим је тужилац прибавио и на основу правних послова утрошио средства ради куповине куће и аутомобила, дају посебан карактер имовини стеченој овим средствима, што представља његову посебну имовину у смислу члана 168. став 2. Породичног закона.

Како у конкретном случају, престанак заједнице живота не мења правну природу онога што је тужилац стекао у току трајања те заједнице задуживањем које има карактер посебне обавезе (кредит и зајам), то је правилно другостепени суд преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев.

Правилно је одлучено и о накнади трошкова поступка на основу члана 165. став 2. у вези чланова 153. став 1. и 154. став 2. ЗПП.

На основу изнетог, применом члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у ставу првом изреке.

Врховни суд је одбио захтев тужене за накнаду трошкова за састав одговора на ревизију, с обзиром да нису били нужни за вођење ове парнице, у смислу члана 154. став 1. ЗПП, због чега је у смислу одредбе члана 165. став 1. ЗПП одлучио као у ставу другом изреке.

**Председник већа-судија
Мирјана Андријашевић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић